

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯДЕГЭР АВЫЛ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
422124, РТ, Кукмара районы,
Ядегэр авылы, Ленин урамы, 28а йорт

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
КУКМОРСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ
РАЙОН
ЯДЫГЕРСКИЙ СЕЛЬСКИЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
422124, РТ, Кукморский район,
с. Ядыгер, ул.Ленина д.28а

тел.: (8 84364) 35-5-88, факс (8 84364) 35-5-88; e-mail:Yad.Kuk@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

20 декабрь 2021 ел

№42

«ТР Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге
территориясендэ 2021 – 2025 елларга кече нэм урта
эшмэкэрлеккэ ярдэм иту Программасын раслау туринда»

«Россия Федерациисендэ кече нэм урта эшмэкэрлекне үстерү туринда» 2007
елның 24 июлendэгэ 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациисендэ жирле үзидарэ
оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендэгэ 131-ФЗ
номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече нэм урта
эшмэкэрлекне үстерү туринда» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы
Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге территориисендэ кече нэм урта
эшмэкэрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан
Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге башкарма
комитеты

КАРАР БИРЭ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге
территориясендэ 2021 – 2025 елларга кече нэм урта эшмэкэрлеккэ ярдэм иту
Программасын расларга (Программа күшүп бирелә).
2. Элеге каарны «Интернет» мэгълумат-телеинформация централдэ
Татарстан Республикасы хокукий мэгълуматының рэсми порталында
<http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Ядегэр авыл жирлегенен рэсми сайтында
<http://kukmor.tatarstan.ru> адресы буенча нэм жирлекнен мэгълумати
стендларында бастырып чыгарырга.
3. Элеге каарның үтэлешен контролдэ тотуны үз ёstemдэ калдырам.

Ядегэр авыл жирлеге Башкарма
комитеты житэкчесе

А.Н.Фәйзуллин

РАСЛАНГАН

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге башкарма комитетының 2021 елның 20 декабрендәге 42 номерлы карапы белән

Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы паспорты

Программаның исеме	«Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге территориясендә 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасы»
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	<p>«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлendәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон,</p> <p>«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы</p>
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Кукмара муниципаль районның Ядегэр авыл жирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү исәбенә икътисади күтәрелеш һәм халыкны эш белән тәэмин итү проблемаларын хәл итү
Программаның бурычлары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кукмара муниципаль районы Ядегэр авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2. Барлық дәрәҗәдәге бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнән инвестицион активлыгын арттыру; 4. Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хакы дәрәҗәсен минималь куллану бюджеты бәйсеннән дә ким булмаган құләмдә тәэмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Жәмғыять коммуникацияләре системасын үстерү; 7. Халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә районның балансланган икътисади сәясәтен исәпкә алыш, кече бизнес өлкәсенә эш белән мәшгуль булмаган халыкны жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль кешеләрне социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Халыкның тормыш шартларын яхшырудада кече бизнесның ролен арттыру.
Программаны финанслау күләме	Чараларны тормышка ашыру өчен Ядегэр авыл жирлеге бюджеты хисабына финанслау күләме каралмаган.

	Ядегэр авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз ақчалары
--	---

Программа бүлекләре

1. Ядегэр авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәэммин итү
4. Программаның социаль-икътисадый нәтиҗәлелегенә көтелгән бәя
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнашлар
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Ядегэр авыл жирлеге буенча 2021 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чаралары.

1. Ядегэр авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу тәләсә кайсы жәмғыятынен эшлекле тормышының ин динамик һәм сығылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнең аерым ролен түбәндәгә факторлар билгели:

- үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэммин итүче һәм гражданлык җәмғыятенең тотрыкландыручу төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмғыяттә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;
- халыкның төп массасының ижтимагый психологиясенең һәм тормыш ориентирларының үзгәруе;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнен сығылмалылығы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуның белән бәйле рәвештә Кукмара районы Ядегэр авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлығы туа.

Әлеге Программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү түрүнда» 2007 елның 24 июлendәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле Узидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү түрүнда» 2010 елның 21 гыйнварындағы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнде.

Кече эшмәкәрлек 2021 елның 01 декабренә торышы буенча түбәндәгә күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлекләре	2020 ел хисап	2021 ел хисап
1	Ядегэр авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәмлек		
2	Шулардан:			
	Авыл хужалығы	берәмлек	5	4
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	берәмлек	8	8

3	Шәхси эшмәкәрләр сыйфатында теркәлгән физик затлар саны	кеше	12	12
	кече предприятиеләр	берәмлек		
	юридик зат белеме булмаган физик затлар	берәмлек		
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы совместительләрдән башка) хезмәткәрләрнен исемлек буенча уртacha саны	кеше	169	169
	шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалығы	кеше	119	119
	Сәүдә hәм жәмәгать туклануы	кеше	8	8

2. Кече hәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары hәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзәрге вакытта Кукмара муниципаль районның Ядегәр авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек өлкәсендә элеккегечә хәл итмелмәгән проблемалар бар.

Жирлектә кече hәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәnlеге үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыенлыгы, кредит ресурсларының hәркем файдалана алырылыш булмавы фонында үз финанс чараларың житмәве;

- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече hәм урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълуматы аз булу, административ киртәләр hәм эшмәкәрлек эшчәnlеген гамәлгә ашырганды хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәnlеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүнө hәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече hәм урта эшмәкәрлек субъектларының социаль жаваплылыгы югары булмау (ялланган хезмәткерләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондны кимету hәм аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте hәм социаль иминиятләштерү турындағы законнарны үтәмәү);

- кече hәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәnlеген алыш бара торган икътисад тармакларының диспропорциясе (сәүдәнен шактый үсеше фонында житештерунен житәрлек дәрәҗәдә үсмәве).

Ядегәр авыл жирлегендә кече hәм урта эшмәкәрлекне алга таба да үстерү hәм булган каршылыкларны урыннарда мәгълумати, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы hәм адреслы ярдәм курсәту юлы белән аны үстерү очен үчайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элементләрне hәм кооперацияне жайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтияж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм курсәту юлы белән генә жицәп чыгу мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү очен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның кочләрен берләштерергә hәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

2. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Чараларны тормышка ашыру очен Ядегәр авыл жирлеке бюджетында финанслау чыганаклары каралмаган.

Финанслау күләмнәре – Ядегәр авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары

4. Программаның социаль-икътисадый нәтиҗәлелегенә котелгән бәя

Программа Кукмара муниципаль районның Ядегәр авыл жирлегендә кече hәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү очен үчай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз оченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабильлекнең иң мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китерүнен стимуллаштыра торган үңай икътисадый мөхит формалаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен кинәйтү һәм кече предприятиеләргә икътисадый яктан ныгыту;
- эш белән тәэммин итүнен естәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләргә хезмәт хакын арттыру;
- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэммин итү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылыгы арту.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Жирлек халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэммин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләндө:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте курсату;
- транспорт һәм элемәт өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт курсату өлкәсе.

6. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү очен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләргә киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм курсату.
3. Ядегәр авыл жирлеге эшмәкәренең үңай имиджын һәм жәмәгатьчелектә кече һәм урта эшмәкәрлек турында үңай фикер формалаштыру;
4. Кече эшмәкәрлек очен квалификацияле кадрлар эзерләү.
5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек башлангычын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл жирлелеге Башкарма комитеты
Программаны финанслау	Ядегәр авыл жирлекенең кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл жирлелеге Башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контролльдә тоту	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл жирлелеге Башкарма комитеты

8. Жибер арын жиригеге төрткүйнисенде 2021 – 2025 елдарға көсөң һәм утра эшмекердлөнө үстөрү Программасынын төн чаралары

№ т/з	Чаралар исемінде	Натыкс			Финансдаудан башка	Финансдаудан башка	2021 – 2025 елдар
		6	4	3			
1. Сипекердектен инновациян үсеше (инфраструктуралы үстөрү, инновацион потенциалны гамалы әзірлеу, яшьләре инновацион процесста жадалы)							
1	Яшьләре инновациян үсеше жадалы үткәндең көмкөйткемеси	Башкортостан Республикасының үзләрдән үткәндең көмкөйткемеси	Сипекердектен инновациян үсеше жадалы	Көмкөйткемеси	Финансдаудан башка	Финансдаудан башка	2021 – 2025 елдар
2	Яшьләре инновациян үсеше жадалы үткәндең көмкөйткемеси	Башкортостан Республикасының үзләрдән үткәндең көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Финансдаудан башка	Финансдаудан башка	2021 – 2025 елдар
3	Көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Финансдаудан башка	Финансдаудан башка	2021 – 2025 елдар
2. Көчө һәм утра шимекарлек субъекттарының финанс-кредит һәм мөлжет ярдәме күрсәтүү							
1	Яшьләре инновациян үсеше жадалы үткәндең көмкөйткемеси	Башкортостан Республикасының үзләрдән үткәндең көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Финансдаудан башка	Финансдаудан башка	2021 – 2025 елдар
2	Яшьләре инновациян үсеше жадалы үткәндең көмкөйткемеси	Башкортостан Республикасының үзләрдән үткәндең көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Көмкөйткемеси	Финансдаудан башка	Финансдаудан башка	2021 – 2025 елдар
3	Көчө һәм утра шимекарлек субъекттарының мөлжет ярдәм	Көчө һәм утра шимекарлек субъекттарының мөлжет ярдәм	Көчө һәм утра шимекарлек субъекттарының мөлжет ярдәм	Көчө һәм утра шимекарлек субъекттарының мөлжет ярдәм	Финансдаудан башка	Финансдаудан башка	2021 – 2025 елдар

3. Кече һәм урга эшмәкәрлек мәғлүмәт-консультацияны ярдым түрсәтү.			
1	Районда кече һәм урга эшмәкәрлек ярдым туында ишмәкәрлек мәғлүмәт ялқасында Уләпешең һәм дөргөн чаралардан мәғлүмәт яктан тәсмин итү (бүлгеләр да зөйрәй)	Кече һәм урга бизнес вакыттаренән алышты Кече һәм урга системалаштырылыштары. Кукмарда мунитипаль районның ялгерәваш жирдегес башкортостан кургасма комитеты төгрөгө конкурслады, кургасма башка чараларда жарылыштаганда жөннөтүлүк	Финанслаудан башка еллар
3. Эшмәкәрлек унай имиджын һәм жекеметтәбелекте кече һәм урга эшмәкәрлек түрүнда үнай фикер формалантыру			
1	Кече һәм урга эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациесе территориесендә Уткарелә топшанып көрсөтүлгөн, ярдимчилердә, конкурсларда катланып ажыратыны ярдимчилердә, конкурсларда катланып ажыратыны	Эшмәкәрлекке үстерүләр ярдым итү, шарттардың эшнелүсендесен ин яхшы субъектлардың эшнелүсендесен алышты тәжрибесен тарафу, Ялгерәваш кирлеленең социаль- нибыссадый усешенде кече һәм урга бизнесний ролен һәм эшмәкәрлек пропагандалаяу	Финанслаудан башка еллар